

DIGITALBEVARING.DK
- om digitalisering og digital bevaring

Ordbog

Ordbogsopslag fra digitalbevaring.dk
Arkiv, ordbog opdateres ikke længere

Det Kgl. Bibliotek og Rigsarkivet
Marts 2021

OBS! Yderligere information om ordene findes i artiklerne udgivet af digitalbevaring.dk.

Ord	Ordforklaring
ABM	Fast forkortelse, benyttes i kulturverdenen for "Arkiver, Biblioteker og Museer". En tilsvarende forkortelse findes på engelsk, "ALM" (Archives, Libraries, Museums)
Arkiv (OAIS)	Et OAIS-arkiv er en organisation af mennesker og systemer, som har påtaget sig ansvaret for at langtidsbevare information og gøre den tilgængelig for en specificeret brugergruppe.
Arkivloven	Arkivloven er det overordnede regelgrundlag for arkivvæsenet i Danmark. Arkivloven regulerer de offentlige arkivers arbejde, herunder statslige myndigheders aflevering til offentligt arkiv og brugeres adgang til materiale, under hensyn til tilgængelighedsfrister.
Autenticitet	Egenskab, der sikrer, at en ressource eller person er den hævdede.
Azimuth	Azimuth beskriver vinklen mellem tonehoved og et magnetisk bånd.
Backup	Backup-processen har til formål at sikre mod tab af data ved at skabe en sikkerhedskopi af de originale data og lagre dem på et separat medie. Det kan være nødvendigt at tage backup ofte for at mindske risikoen for datatab. Backup'ens integritet bør testes for at sikre, at man ved behov for genskabelse af data har en brugbar kopi.
Bevaringsformat	Bevaringsformater er de filformater, man vælger at anvende til langtidsbevaring. Bevaringsformater udvælges normalt efter holdbarhed - de skal være stabile, så man begrænser omkostningerne til den logiske bevaring - og efter, hvor udbredte de er, så omkostningerne til udvikling af bevaringsværktøj også begrænses. Eksempler på bevaringsformater er TIFF, MP3, MPEG-2, Unicode og XML.
Bevaringsinstitution	En bevaringsinstitution er en privat eller offentlig ABM-institution, som har til opgave at bevare dele eller områder af den danske kulturarv. F.eks. er Det Danske Filminstitut (DFI) den nationale bevaringsinstitution for film.
Bevaringsmetode	For at bevare digitale materialer skal man dels bitbevare og dels vælge en metode til logisk bevaring.
Bevaringsplan	En bevaringsplan er en central del af arbejdet med bevaring af digitale materialer. Planen er udgangspunktet for det daglige arbejde med den digitale samling, og har blandt andet til formål at sikre, at de bevarede data kan tilgås og forstås også i fremtiden. Dette opnås ved at sikre implementeringen af en række mål, der tager udgangspunkt i bevaringspolitikker og bevaringsstrategier.
Bevaringspolitik	En bevaringspolitik beskriver de overordnede rammer for en institutions arbejde med digital bevaring.
Bevaringsstrategi	En bevaringsstrategi beskriver hvordan institutionens bevaringspolitik skal implementeres, samt hvilke principper og prioriteringer der ligger til grund for de digitale bevaringsprocesser.
Billedbehandlingsprogram	Program, der kan processere digitale billeder på forskellige måder, herunder ændre kontrast, skarphed, tone/farvegengivelse, størrelse, beskæring, filformat, komprimering, og ofte også redigere indlejrede metadata.

Ord	Ordforklaring
Binære talsystem	Det binære talsystem benytter kun to cifre nemlig 1 og 0. I titalssystemet kan vi skrive tal med cifrene fra 0 til 9. Når man skriver et binært tal, kaldes det enkelte tal for en bit.
Bit	Bit er den mindste informationsenhed i et binært system, dvs. at det kan være en af to muligheder, nemlig 1 eller 0. Ethvert digitalt materiale består i bits, samlet i bytes, og hele samlingen af bytes udgør så en fil. Bit bruges som et udtryk for lagringskapacitet, altså hvor mange bits en fil består af.
Bitbevaring	Bitbevaring sikrer, at de enkelte bits i et digitalt materiale bevares. For at bitbevare kræves, at man har mindst to kopier af materialet, således man hele tiden kan tjekke, at antallet af bits ikke ændres (og bits dermed mistes) over tid.
Bitfejl	Bitfejl (f.eks. manglende bits i en datafil) kan korrumpere data, således at de ikke fremstår som læsbare, og sikring mod bitfejl er derfor centralt i forbindelse med digital langtidsbevaring. Hyppigheden eller antallet af bitfejl er en målestok for kvaliteten af lagringen af data på lagringsmedier, eller kvaliteten af overførslen af bit i en datastrøm.
Bitmapbillede	Bitmap-billeder er opbygget af pixler og dannes typisk af digitale kameraer eller scannere.
Brugere	Brugere er grupper af personer, der til deres arbejde eller private brug får adgang til en institutions samlinger. OAI-modellen arbejder med begrebet Designated Community (udpegede brugergrupper), hvilket dækker over bevaringsinstitutionens specifikke målgrupper, fx forskere inden for speciel gren af naturvidenskaben eller almindelige borgere.
Bytes	En byte er den basale enhed, som computeren fortolker på. En byte består typisk af 8 bit, som fx kan repræsentere et tegn.
Certificering	Der arbejdes internationalt på at opbygge standarder for digitale arkiver, så man på sigt vil kunne få foretaget en ekstern revision og certificering af sit digitale arkiv. En sådan certificering kan synliggøre, både over for omverdenen og over for organisationen selv, at det digitale arkiv lever op til de krav, der bør stilles til et digitalt arkiv.
Checksum	En checksum er en fils fingeraftryk, og den kan udregnes på flere måder. Fingeraftrykket kan bruges til at validere om filen er intakt.
Codec	Ordet Codec kommer af det engelske: compressor-decompressor eller coder-decoder. Et codec er et program, der koder og dekoder fra den originale datarepræsentation til den komprimerede datarepræsentation - og tilbage igen. Data til et codec er fx digitaliseret lyd, billeder og video. Codec tolker data som MP3, MPEG, wmv o.lign. på forskellig vis, og man kan opleve at mangle et codec efter download af et film- eller lydclip. Når det sker, kan medieklipet ikke afspilles korrekt.
Data	Data er en samling af digital information, lagret binært som bits og bytes.
Database	Struktureret samling af søgbar information lagret på digitale medier. Det er typisk et databasesystem (Database Management System, DBMS), som håndterer den faktiske lagring og fremfinding.
Dataformat	Et dataformat er en bestemt måde at repræsentere og strukturere data på, så data kan tilgås af værktøjer, som kan præsentere formatet i forståelig form (f.eks. TIFF-editor til TIFF-formatet), eller kan forstås ud fra forskrifter om, hvordan data skal fortolkes (for eksempel metadataformater). De fleste

Ord	Ordforklaring
	formater har en standard for, hvordan data skal struktureres, og i så fald vil validiteten af et format kunne måles på, hvorvidt data overholder dataformatstandarden.
Datastruktur	En datastruktur er den sammenhæng, der er mellem en række sammenhørende dataelementer, f.eks. som i almindeligt anvendte strukturer med et antal ensartede elementer såsom lister, tabeller, træer, grafer og stakke, eller i databaser, hvor det er udtryk for en systematisk sammenhæng mellem felter.
Deskriptiv information	Deskriptiv information identificerer og dokumenterer informationspakken indhold i OAIS Reference Model.
Digital bevaring	<p>Langtidsbevaring af digital information. Informationerne kan være skabt digitalt eller være resultat af en digitalisering af tekst, lyd, levende billeder m.m. i analog form.</p> <p>Valg af metode til digital bevaring er afhængigt af mange faktorer, f.eks. samlingens størrelse, omkostninger ved forskellige metoder, tilgængeliggørelse m.v.</p>
Digitalisering	<p>Proces, der frembringes en digital repræsentation af et analogt materiale, fx ved scanning af et papirbillede eller konvertering af lyden fra en grammofonplade til et digitalt signal.</p> <p>Digitalisering udføres både af bevarings- og formidlingshensyn.</p>
Digitalt billede	Et digitalt billede er en numerisk repræsentation af et billede lagret i et grafikformat på et maskinlæsbart medie. Der findes to hovedtyper af digitale billeder: bitmap (raster) billeder og vektorbilleder.
Digitalt objekt	Et digitalt objekt er i OAIS' terminologi et objekt bestående af bitsekvenser.
Distribueret digital bevaring	<p>Distribueret digital bevaring er defineret som: brug af replikering, uafhængighed og koordination til at adressere kendte trusler mod digitalt indhold over tid. Denne definition stammer fra projektet beskrevet i artiklen fra iPRES 2013 "Creating a Framework for Applying OAIS to Distributed Digital Preservation".</p> <p>Distribueret digital bevaring kaldes "Distributed Digital Preservation" på engelsk og refereres i mange sammenhænge med forkortelsen DDP.</p>
DNG - filformat til billeder	<p>DNG-formatet er et åbent billedformat baseret på TIFF 6.0 og kompatibelt med TIFF-EP. Det er udviklet af Adobe med det formål at standardisere de mange forskellige kameraspecifikke billedformater, også kaldet RAW formater, der findes på markedet. RAW-formater indeholder, som navnet siger, de ubehandlede (rå) billeddata fra den fotografiske optagelse. Adobe har også udviklet et program (DNG Converter), der kan konvertere leverandørspecifikke RAW-formater til DNG.</p> <p>De rå data i DNG og RAW-formater kan renderes på forskellige måder ved at justere parametre som hvidbalance, toneomfang, farvetemperatur og eksponering. Så længe de rå data gemmes i DNG eller andre RAW-formater, er renderingen reversibel. Det vil sige, at man kan komme tilbage til de oprindelige rå data og lave en ny rendering. Hvis billeddata i DNG eller RAW konverteres til TIFF formatet, transformeres de rå data derimod irreversibelt til pixelværdier, hvilket også medfører, at en del af den oprindelige billedinformation fjernes permanent. Processen svarer lidt til tidligere tiders mørkekammerarbejde, hvor et filmnegativ kunne kopieres på forskellige måder og resultere i forskelligt</p>

Ord	Ordforklaring
	<p>toneomfang og kontrast i det fikserede positive print.</p> <p>Fordelen ved DNG frem for TIFF er, at formatet gemmer de rå data og dermed giver bedre mulighed for at manipulere med billedet på et senere tidspunkt og med fremtidens programmer. Desuden fylder det mindre end TIFF. Når mange bevaringsinstitutioner alligevel stadig foretrækker at bevare billeder i TIFF frem for DNG, skyldes det, at TIFF er mere udbredt og anses for at være mindre komplekst at bevare end DNG. Der er dog også bevaringsinstitutioner, som har valgt både at bevare i DNG og i et raster format som fx TIFF eller JPEG 2000.</p> <p>Hvis du har lyst til at læse mere om emnet, findes der en god artikel, som giver en teknisk beskrivelse af RAW-formater og diskuterer fordele og ulemper ved at bevare i RAW formater i forhold til raster billedformater: Bennett, Michael J. et Wheeler, F. Barry (2010).</p>
Emulering	<p>Emulering er en bevaringsstrategi ligesom migrering og den museale strategi.</p> <p>Ved emulering sikrer man i software og/eller i hardware en imitation af de oprindelige omgivelser. Emulering opnås ved at imitere den oprindelige præsentation af bittene i det digitale materiale. Det vil sige, at man skaber nye omgivelser, der giver mulighed for, at man kan tilgå sine digitale materialer i deres oprindelige form, på en måde som virker som den oprindelige oplevelse af at tilgå dem.</p>
ePub	<p>ePub er kort for electronic publication. ePub formatet er en fri og åben e-bogsstandard lavet af International Digital Publishing Forum (IDPF). Filen har filendelsen .epub. ePub er designet til ikke at være formateret til et bestemt papirformat, hvilket betyder, at en e-bog dynamisk kan formateres til den enkelte e-bogslæzers orientering, skærmstørrelse og skærmopløsning.</p>
Equalisering	<p>Ved at equalisere kan man justere lydniveauet på forskellige frekvenser (fx bas og diskant).</p>
ESDH	<p>Elektronisk sags- og dokumenthåndtering</p>
Exabyte	<p>En exabyte (forkortes EB) repræsenterer 1.000.000.000.000.000 bytes eller 1.000^6 bytes ($8.000.000.000.000.000.000$ bit).</p> <p>Den tilsvarende binære betegnelse er exbibyte (EiB), som er $1.024^6 = 2^{60} \approx 1,153 \cdot 1.000^6$ bytes.</p>
Farveprofil	<p>En farveprofil forbinder den måde, et udstyr repræsenterer farver på, til den måde, mennesker opfatter farver på. Et udstyr bruger typisk farvemodellen RGB (scannere) eller CMYK (printere) til at udtrykke farver, men hvis man kun gengiver disse værdier, fx R 100, G 120, B 153, på en skærm, eller printer dem, beskriver de ikke, hvordan et menneske ser farven. Derfor indeholder en farveprofil en oversættelse fra udstyrets RGB- eller CMYK- værdier til et såkaldt "profile connecting space". Dette farverum er en matematisk beskrivelse af det menneskelige farvesyn, som fx X, Y, Z og/eller Lab. En farveprofil beskriver altså, hvordan alle de farver, et udstyr kan optage, vise eller printe, oversættes til et farverum for det menneskelige syn.</p> <p>De fleste farveprofiler følger International Color Consortiums (ICC) specifikationer. Der findes også en standard for ICC farveprofiler "Image technology colour management. Architecture, profile format and data structure.</p>

Ord	Ordforklaring
	<p>Part 1: Based on ICC.1" (ISO 15076-1:2010).</p> <p>I et RGB farverum (RGB working space) kan man fx anvende farveprofilerne sRGB, Adobe RGB eller cciRGB, der repræsenterer idealiseret udstyr.</p>
Farverum	<p>Et farverum er en matematisk beskrivelse, oftest i tre dimensioner, af farve, hvor dimensionerne fastlægges af en farvemodel som fx RGB, Lab, XYZ eller CMYK. Man skelner mellem udstyrsafhængige farverum og uafhængige farverum. Et udstyrsafhængigt farverum beskriver den specifikke matematiske model, et udstyr bruger til at repræsentere farve. Et udstyrsuafhængigt farverum beskriver normalt en matematisk model for det menneskelige farvesyn.</p>
Fil	<p>En enhed af data, lagret på et fysisk digitalt medie. En fil på en computer er en sekvens af bytes gemt som en enhed, typisk på en harddisk, diskette, cd eller et andet lagringsmedie.</p> <p>En fil er et abstrakt koncept: Det, der ser ud som en enkelt fil fra programmets synspunkt, kan i praksis være gemt som små stumper data forskellige steder på lagringsmediet, eller endda på forskellige lagringsmedier.</p> <p>Filer laves af programmer, og som regel følger de et forudbestemt filformat (eller filtype) med bestemte filegenskaber.</p>
Filformat	<p>Filformatet er den måde, informationen lagres i en fil, så den kan læses igen. Som regel stiller det program, man arbejder i, en række filformater til rådighed. Det er ofte formålet med at gemme en fil, der er afgørende for, hvilket filformat man vælger; f.eks. om man skal vælge et filformat egnet til bevaring eller et filformat egnet til formidling. Der vil i begge tilfælde være en række krav, som filformatet skal leve op til.</p>
Fil-suffiks	<p>Et fil-suffiks er den sidste del af filnavnet, der står efter punktum, fx .doc eller .pdf.</p> <p>Fil-suffiks vil som regel kunne fortælle brugeren, hvilket format filen er i, fx fortæller fil-suffikset .doc, at filen er en Word-fil.</p>
Formidlingsformat	<p>Det filformat, man vælger, at brugere skal tilgå det digitale materiale i. Formidlingsformatet vil ofte være et filformat, man ved, at brugere af det digitale materiale har mulighed for at tilgå, fx et ofte benyttet filformat.</p>
Formidlingskopi	<p>Kopi af et originalt digitalt materiale, der skal bruges til formidling. I en formidlingskopi er vægten lagt på muligheden for at formidle indhold til brugerne.</p>
Fortrolighed	<p>Egenskaben, at information ikke gøres tilgængelig eller kan afsløres for uautoriserede personer, enheder eller processer.</p>
Gigabyte	<p>En gigabyte (forkortes GB) repræsenterer 1.000.000.000 bytes eller 1.000^3 bytes (8.000.000.000 bit).</p> <p>Den tilsvarende binære betegnelse er gibibyte (GiB), som er $1.024^3 = 2^{30} \approx 1,074 \cdot 1.000^3$ bytes.</p>
Hexadecimalsystemet	<p>Hexadecimal-checksummen er udtrykt i 16-talssystemet, på samme måde som bits er udtrykt i det binære talsystem, og på samme måde som vi normalt tæller i 10-talssystemet.</p>

Ord	Ordforklaring
Hydrolysis	<p>Hydrolysis kaldes også Sticky Shed Syndrome eller BBAF (Binder-Based Adhesion Failure). Hydrolysis er et fænomen, der kan opstå på magnetiske bånd pga. udtørring af bindemidlet og kan resultere i mislyde og kvalitetstab.</p> <p>Hydrolysis kan afhjælpes ved bagning eller opbevaring i Mylarposer med Silica-perler.</p>
Identifikator	<p>Entydig nøgle, som identificerer den enkelte forekomst (sag, dokument, post, etc.).</p> <p>Fx er et sagsnummer en identifikator.</p>
Informationssikkerhed	<p>Bevarelse af fortrolighed, integritet og tilgængelighed af information; dette kan også omfatte andre egenskaber såsom autenticitet, ansvarlighed, uafviselighed og pålidelighed.</p>
Integritet	<p>Egenskab, der sikrer aktivers nøjagtighed og fuldstændighed [ISO/IEC 13335-1:2004].</p> <p>Integritet i forbindelse med digitale materialer betyder, at tilstanden for data er bevaret over tid. Dette skal også gælde efter, at der er udført forskellige bevaringsaktioner på de digitale materialer. Eksempler på bevaringsaktioner er flytning af data imellem data-medier (f.eks. fra en server til en anden), eller migreringer fra et filformat til et andet.</p> <p>Bevaring af digitale materialer går kun på deres tiltænkte anvendelse. Med andre ord ses kun på integriteten af de aspekter, som man har udvalgt at bevare. Et aspekt kan fx være farvers opløsning i et digitalt billede. Dette betyder, at integritet godt kan være bevaret, selvom der er aspekter, der går tabt. Et andet eksempel er, at en e-mail godt kan have bevaret integritet, hvis den bevares som et billede af e-mailen. Dette forudsætter, at man ikke har ønsket at bevare aspekter som fx adresser for links, afsender-informationer og vedhæftede filer.</p> <p>Det, at integritet defineres som, at helheden er uskadt, betyder, at det digitale materiale skal være bevaret sammenhængende for logiske bevaring. Hvis f.eks. et digitalt materiale logisk set dækker over en lang række forskellige, mindre, digitale filer, så er det helheden med denne logik, som skal bevares. Et eksempel på et sådan komplekst digitalt materiale er et website med underliggende websider og eksterne referencer, som fx kan indeholde word-filer, videoer osv.</p> <p>Begrebet bitintegritet dækker kun integritet af bit og bruges i bitbevaring. Der er ingen logik i bits. Derfor er der her ikke tale om bevaring af aspekter. Bevaring af bitintegritet er altså bevaring af eksakt samme bits i eksakt samme rækkefølge.</p>
ips	<p>ips (inch per second) er et mål, der definerer hastigheden, hvormed et spolebånd skal afspilles. Hastigheden for spolebånd varierer fra type til type.</p>
ISO	<p>ISO (the International Organization for Standardization) er en verdensomspændende sammenslutning af nationale standard-instanser, som i tekniske kommitteer på tværs af landene laver internationale standarder for mange forskellige ting. For at noget kan blive en standard, kræves at mindst 75% af medlemmerne går ind for det.</p>

Ord	Ordforklaring
Karakterisering	Metode der bruges til at udtrække de tekniske detaljer (karakteristika) af en samling filer. Detaljerne giver en præcis teknisk beskrivelse af filernes indhold.
Kilobyte	En kilobyte (forkortes KB) repræsenterer 1.000 bytes (eller 8000 bit). Kilobyte forveksles tit med kibibyte (KiB), som er 1024 byte (eller 8196 bit).
Komprimering	Pakning af data (information) til et andet filformat end det oprindelige, f.eks. for at spare lagerkapacitet eller gøre en transmission lettere at gennemføre.
Kopi	En komplet og nøjagtig gengivelse af en originalfil.
Lagringsmedier	Et medie er et informationsbærende materiale. Der kan sondres mellem grafiske medier som bogen, fotografiske medier som filmen, elektroakustiske medier som grammofonplader og elektroniske medier som f.eks. analoge videobånd og digitale cd-rom'er og dvd'er.
Logisk bevaring	Logisk bevaring skal sikre integriteten af de digitale materialer, så de kan læses, forstås og vises/afspilles af et fremtidigt program på en fremtidig computer og ekstraudstyr. Metoder til logisk bevaring kan være emulering, migrering eller museal strategi. Inden for biblioteksverdenen bruges også betegnelsen funktionel bevaring for det samme.
Megabyte	En megabyte (forkortes MB) repræsenterer 1.000.000 bytes eller 1.000^2 bytes (8.000.000 bit). Den tilsvarende binære betegnelse er mebibyte (MiB), som er $1.024^2 = 2^{20} \approx 1,049 \cdot 1000^2$ bytes.
Metadata	Data, som beskriver data. I forvaltningsøjemed bruges metadata navnlig om de oplysninger om sager og dokumenter, som er registreret i en e-journal eller i et EDH/ESDH-system. For arkiver, biblioteket og museer (ABM-institutioner) er metadata nødvendige for at kunne identificere digitale objekter samt beskrive de tekniske og bevaringsmæssige specifikationer.
Migrering	Migrering er overførsel af data til nyere systemer, der skal sikre datas læsbarhed, integritet og autenticitet. Dette kan inkludere migrering af data fra et filformat til et andet (f.eks. MS Word til PDF/A), fra et operativsystem til et andet (f.eks. Windows til Linux) eller fra et programmeringssprog til et andet (f.eks. C til Java). Målet er, at data fortsat kan læses og forstås som da det var i drift.
Museal strategi	Den museale strategi er en digital bevaringsstrategi med hvilken der etableres et computermuseum, hvor alle udgaver af maskiner, styresystemer, programmer osv. opbevares med henblik på, at data kan læses med de programmer og på de maskiner, hvor de blev skabt.
OAIS Reference Model	OAIS (Open Archival Information System) Reference Model er en international standard, der specificerer en model for et OAIS-arkiv. Inden for digital bevaring anvendes begrebet Trustworthy Digital Repository (troværdigt digitalt arkiv) synonymt med et OAIS-arkiv for langtidsbevaring af digitale materialer.
Omkostningsmodel	Model, der bruges til at beregne udgifterne ved digital bevaring.

Ord	Ordforklaring
Ophavsretsloven	Ophavsretten er det regelsæt, der beskytter ophavsmænd, producenter og udøvende kunstnere mod, at deres værker og præstationer bliver kopieret og brugt offentligt uden deres samtykke.
Optical Character Recognition (OCR)	Optical Character Recognition er optisk tegngenkendelse og er en teknik, der bruges til at konvertere digitale billeder af tekst til maskinlæsbar - og dermed søgbar - tekst.
Persondataloven	Lov om behandling af personoplysninger. Loven fastsætter f.eks., hvilke data der må offentliggøres.
Petabyte	En petabyte (forkortes PB) repræsenterer 1.000.000.000.000 bytes eller 1.000^5 bytes (8.000.000.000.000.000 bit). Den tilsvarende binære betegnelse er pebibyte (PiB), som er $1.024^5 = 2^{50} \approx 1,126 \cdot 1.000^5$ bytes.
Pixel	Ordet pixel er dannet ved en sammentrækning af de to engelske ord "picture" og "element" og betyder billedelement. Alle disse elementer - eller billeder i billedet - udgør tilsammen billedet. Bitmap-billeder er fx opbygget af pixels.
Pligtafleveringsloven	Den danske pligtafleveringslov danner grundlaget for komplet indsamling og bevaring af den del af kulturarven, der omfatter offentliggjort materiale.
Raw format	Raw er en fællesbetegnelse for produktionsformater fra digitale kameraer og scannere. Ordet stammer fra engelsk og refererer til et ubearbejdet (råt) format. Raw-formater kan justeres i forhold til bestemte output i billedbehandlingsprogrammer. Efter bearbejdelsen konverteres raw formater typisk til mere standardiserede formater som jpeg eller tiff. Raw-formater sammenlignes nogle gange med datidens negativer, der i mørkekammeret kunne manipuleres og give forskellige udtryk i de positive print. Eksempler på navne på raw-billedformater - producenten er angivet i parentes: 3FR (Hasselblad), KDC (Kodak), IIQ (Phase One), CR2 (Canon), ERF (Epson), MOS (Leaf), NEF (Nikon), ORF (Olympus), PEF (Pentax), RW2 (Panasonic), SR2 (Sony).
Remanens	Ved remanens magnetiseres et materiale, så det fungerer som en (svag) magnet. Remanens udnyttes i forskellige sammenhænge, f.eks. i den magnetiske belægning som harddiske og magnetbånd anvender.
Revision	En regelmæssig stikprøvekontrol af de digitale masters tilstand i langtidsarkivet, som sikrer at de kan læses som det er fastlagt i bevaringsplanen for den pågældende digitale samling.
Risikovurdering	Struktureret vurdering af risici i forbindelse med en aktivitet. Inden for digital bevaring skal der bl.a. ske en grundig risikovurdering, hvis man ønsker at gøre sit digitale arkiv til et Trustworthy Digital Repository.
Rpm	Rpm står for Revolutions Per Minute og refererer antal rotationer om en akse pr. minut. En 78'er grammofonplade skal altså rotere 78 gange på ét minut på pladespilleren for at blive afspillet med den korrekte hastighed.
Scanner	Udstyr beregnet til at konvertere analogt materiale, som fx dokumenter og fotografier til digitale billeder. Der findes mange forskellige typer af scannere beregnet til forskellige typer af originalmateriale, herunder bl.a. flatbedscannere og digitale kameraer.
Shellak	Shellak er en lak, som fremstilles af harpiks udvundet fra træer fra områder i Assam og Thailand.
Signifikante egenskaber	De aspekter ved et digitalt objekt, der skal bevares over tid, for at objektet kan blive ved med at være tilgængeligt og meningsfuldt.

Ord	Ordforklaring
Sikkerhedskopi	En nøjagtig gengivelse af en original fil. Kopien lagres på et andet medie end original filen.
Standard	<p>Offentliggjort specifikation af bestemte, målbare krav til et produkt eller en proces, undertiden tillige af måden hvorpå produktet eller processen skal udføres.</p> <p>Vedtagelsen af standarder foretages af et nationalt eller internationalt standardiseringsorgan efter en regelsat standardiseringsproces.</p> <p>Standarder kan tjene som grundlag for indgåede aftaler om krav til de standardiserede produkter eller tjenesteydelser med hensyn til deres ensartethed og kvalitetsniveau. En standard er som litterært værk omfattet af Ophavsretsloven. En dansk standard bærer betegnelsen DS, en international standard betegnelsen ISO, i begge tilfælde efterfulgt af et løbenummer og en titel.</p> <p>Man skelner mellem en <i>de facto</i> og en <i>de iure</i> standard.</p>
Streaming	Ved streaming forstås den proces, der anvendes til at afspille lyd eller video i takt med, at det bliver leveret fra fx en internetside. Ved streaming distribueres den ønskede fil over et datanet. Alternativt til streaming anvendes kopiering/download, hvor man henter hele filen og derefter kan afspille den.
Tekstindkodning	<p>ASCII-eksempel:</p> <p>En tekstfil er opbygget af en række bytes, hvor hver enkel byte indeholder en kode for et tegn. Med otte bits kan vi skrive tallene fra 00000000 = 0 til 11111111 = 255. I de første tekstfiler lavede man koder for bogstaver, som blev beskrevet i ASCII (American Standard Code for Information Interchange). Denne standard brugte de sidste syv cifre af en byte til at skrive tegnkoden. Dvs. der er 128 tegn i standarden.</p> <p>Dette er en gammel standard, og der findes i dag mere omfattende og mere anvendte standarder som f.eks. UTF-8, som bygger på ASCII-standarden.</p>
Terabyte	<p>En terabyte (forkortes TB) repræsenterer 1.000.000.000.000 bytes eller 1.000^4 bytes ($8.000.000.000.000$ bit).</p> <p>Den tilsvarende binære betegnelse er tebibyte (TiB), som er $1.024^4 = 2^{40} \approx 1,100 \cdot 1.000^4$ bytes.</p>
Tilgængeliggørelsesformat	Et andet ord for Formidlingsformat. Det filformat, brugerne kan tilgå det digitale materiale i. Tilgængeliggørelsesformatet er typisk et udbredt format, og et format, der kun fylder lidt og derfor er nemt at give adgang til på internettet.
Tilgængeliggørelseskopi	Kopi af et originalt digitalt materiale, der skal bruges til formidling. I en tilgængeliggørelseskopi er vægten lagt på muligheden for at formidle indhold til brugerne.
Transformering	OAIS-terminologi er transformering en form for digital migrering, der indebærer at data ændres. Fx er en ændring af et tekstdokument fra ASCII-kode til UNICODE en transformering.
Trustworthy Digital Repository	Begrebet Trustworthy Digital Repository (troværdigt digitalt arkiv) anvendes om en organisation bestående af mennesker og systemer, som har taget ansvar for at langtidsbevare digital information og for at gøre informationen tilgængelig

Ord	Ordforklaring
	<p>for arkivets brugere. For at være "troværdigt" kræves endvidere, at institutionen sikrer og dokumenterer, at digitale samlinger og objekter bevares, således de kan tilgås i så autentisk form som muligt.</p> <p>Begrebet svarer til OAIS-modellens definition af et OAIS-arkiv og det anvendes i forbindelse med audit (revision) og certificering af arkiver.</p>
Validering	Validering af filformater består hovedsageligt i at bekræfte, at filformatet overholder den standard, der ligger til grund for filformatet. Validering kan også bestå i at sikre, at filformatet overholder standarder for den individuelle institution, for eksempel at tekst er skrevet med UTF8- koder.
Valse	En valse er en cylinderformet lydbærer, hvor lyden er graveret ind i overfladen. Valsen blev opfundet af Edison i 1877. Man indspiller valserne ved hjælp af en Phonograph, hvor lyden kommer ind via en stor tragt, og derefter ved hjælp af en nål graveres ind i mediet. Valsen kan være lavet af voks, plastic eller metal.
Vektorbillede	Vektorbilleder består af individuelle skalerbare objekter defineret af matematiske ligninger og dannes fx af tegneprogrammer.
Vinyl	Vinyl er en forkortelse for Polyvinylchlorid, også kendt som PVC, som er et af de mest anvendte plastmaterialer.
Vulkanit	Vulkanit er en stenart, som opstår i forbindelse med den hurtige afkøling af lava ved et vulkanudbrud.
Weber	<p>I metersystemet betegner måleenheden weber (forkortet Wb) magnetisk flux (magnetisk styrke). 1 weber er fluxen gennem 1 kvadratmeter af et magnetfelt på 1 tesla (vinkelret på fladen): $1 \text{ Wb} = 1 \text{ T} \cdot \text{m}^2$.</p> <p>Densiteten af en båndoptagelse beskrives ved hjælp af nanoweber (1 milliarddel af 1 weber). Jo større densitet, jo bedre optagelse.</p>
Wiki	Hjemmeside hvor brugere kan tilføje og redigere indhold. Bruges typisk når flere brugere skal samarbejde omkring skabelse og brug af et fælles indhold.
XML	XML er kort for Extensible Markup Language), som er et opmærkningssprog for tekst. Det er et format, der blandt andet bruges som basis til mange metadataformater, fx METS og PREMIS.
Yottabyte	<p>En yottabyte (forkortes YB) repræsenterer 1.000.000.000.000.000.000.000 bytes eller 1.000^8 bytes ($8.000.000.000.000.000.000.000$ bit).</p> <p>Den tilsvarende binære betegnelse er yobibyte (YiB), som er $1.024^8 = 2^{80} \approx 1,209 \cdot 1.000^8$ bytes.</p>
Zettabyte	<p>En zettabyte (forkortes ZB) repræsenterer 1.000.000.000.000.000.000 bytes eller 1.000^7 bytes ($8.000.000.000.000.000.000$ bit).</p> <p>Den tilsvarende binære betegnelse er zebibyte (ZiB), som er $1.024^7 = 2^{70} \approx 1.000^7$ bytes.</p>